

4 דורות: רות שלוש ויערה אורן, גלריה תירוש

התערוכה "4 דורות: רות שלוש ויערה אורן" היא הראשונה בסדרת תערוכות אשר נוצרה מתוך הצורך לגשר בין ולהבין את מסע האמנות הישראלית בהיסטוריה. הבחירה ברות שלוש ויערה אורן נובעת במושג הרעיוני המשותף מאחורי העיסוק היצירתי של שתי האמניות, אשר מנסה לדגם ולשקף צדדים ערכיים בחברה. בחירת מכנה משותף זה מדגיש את פער הדורות והשינוי התודעתי של החברה הישראלית, הן דרך הבחירות הסגנוניות והן דרך יחסן אל הפרטים המרכיבים את המציאות החברתית סביבן.

את מפגשה של שלוש (נ. 1922 נירנברג, גרמניה) עם הדמויות מבטא קו אקספרסיבי ופואטי המספר את סיפורה של נפשם. דרך הקמטים של הפועל הערבי היגע, החליפה הנוקשה שלאיש העסקים, וכרסו המתוחה של המאצ'ו אנו יכולים להבחין באיכויות השונות המאפיינות את מהותם של הנפשות. עמידה פואטית ומדויקת זו על מהות הנפשות הינה פעולה מדגמת המבטאת את יחסה האישי של שלוש הנרקם עם האחר. במסע זה הפרט מאבד את מאפייניו האישיים ועובר מעין מטמורפוזה לתוך סטריאוטיפ מדוקדק אשר ניכרת בו ביקורת או אהדה הנובעות מתוך ההכרה שכולנו חלק מרקמה אחת. הבחירה בחתך רחב של עבודות מדגמיות מתוך פעולה מציגה בפנינו ציר זמן המשקף את התמורות בעיסוק החברתי של שלוש. מן ה'דמויות בקיבוץ' אל ה'קפיטליסט'. עיסוקה עובר דרך צמתים במציאות ובחוויה הישראלית. רות שלוש, באמצעות ההיסטוריה האישית שלה, מהווה אישות סמלית למצב האנושי בישראל. מן החיים בקיבוץ האידיאולוגי דרך המעבר לעיר וההתמודדות עם הגירה למצב הקיומי, קפיטליסטי, של היום

יערה אורן (נ. 1982, ישראל), אמנית צעירה בוגרת "המדרשה", 2009, מציגה עבודות מתוך שתי סדרות (2011): 'אמריקנה' המציגה דימויים שאולים מהתרבות האמריקאית הפופולארית ו-'לוינסקי' המתארת פורטרטים של הילדים החולפים והשבים על פני גינת לוינסקי שבתל אביב. סגנונה של אורן מטפל באופן דומה בפנטסטי ובדימוי המציאותי המרוחק. שניהם אינם חלק מחיי ה'יומיום' של הישראלים: איננו חיים בהוליווד כפי שאיננו מתגוררים בתחנה המרכזית הישנה בתל אביב. אנחנו עוברי אורח, תיירים, שחווים את המציאות הזו דרך עדשות מערפלות תוך השלמת פערים מתוך "ידע" ספרותי והדמיון. הסובייקט נעלם מתחת ציפוי, זיגוג מהפנט, המכסה את האובייקט ומשאירו מרוחק כבחלום. הדימויים הקולקטיביים (אמריקנה) של יערה "מרחפים" במרחב. מזמינים אותנו לרקום סיפור והקשרים במסעם מן הסטריאוטיפי לאישי. ילדי לוינסקי מוצגים כדימויים של תמונות פספורט. דימוי כפוי/מבויים אשר בשל כל מגבלותיו מצמיח אמת המבצבצת דרך פרצות חווית התבוננות. אין זהו קתרזיס יומיומי של המסכנות האנושית אלא אמירה חותכת ומאתגרת על יחסנו אל ה"אחר". האם נוכל להתקרב ולהרגיש בכאבו או האם נוכל רק לדמיין אותו דרך חוויותינו שלנו?

דפנה פלק